

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88

overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Kimberly van Leeuwen
telefoon 038 499 95 38
KS.v.Leeuwen@overijssel.nl
Zaaknummer 5025366

Veebedrijf Haandrikman
De heer G. Haandrikman
De Haandrik 4 a
7787 EA HOLTHEME

Datum	Kenmerk	Pagina	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
28.02.2019	2019/0057675	1 van 15			

Onderwerp: Vergunning Wet natuurbescherming

Geachte heer Haandrikman,

U heeft een verzoek tot het wijzigen van uw vergunning op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel Natura 2000-gebieden (verder Wnb – Natura 2000-gebieden) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 13 juli 2018¹ ontvangen. De aanvraag betreft het overschakelen van een varkens- en schapenhouderij naar een vleeskalveren- en schapenhouderij aan De Haandrik 4/4a in Holthème. In deze brief geven wij onze beslissing weer.

Besluit

Wij wijzigen uw vergunning² voor de locatie De Haandrik 4/4a in Holthème zoals aangevraagd. De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen) en bijlage 3 (bijlage AERIUS Register³) weergegeven.

De volgende stukken van de aanvraag maken onderdeel uit van dit besluit:

- berekening AERIUS Register (AERIUS kenmerk RRKUrTRMahk8, bijlage 3);
- technische tekening beoogde situatie vergunningaanvraag, laatst gewijzigd op 2 oktober 2018, ons kenmerk 2018/0512601.

De definitieve vergunning wordt verleend voor onbepaalde tijd.

Voorschriften

Wij verbinden aan de vergunning voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Ontwikkeling moet binnen twee jaar zijn gerealiseerd

Naast de voorschriften gelden tevens de uitgangspunten uit de beleidsregel Natuur⁴ voor de toedeling van de vrij beschikbare ontwikkelruimte (segment 2). Daarin is onder andere vastgelegd dat het project of de andere handeling, waarvoor ontwikkelruimte is toegedeeld, binnen twee jaar moet zijn gerealiseerd of verricht. De termijn van twee jaar gaat lopen op het moment dat het besluit onherroepelijk is.

¹ EDO-kenmerk 2018/0381207

² Op basis van art. 2.7, tweede lid Wet natuurbescherming

³ Datum berekening 1 november 2018 met AERIUS kenmerk RRKUrTRMahk8

⁴ Besluit van Gedeputeerde Staten van Overijssel van 5 juli 2016 met kenmerk 2016/0176578

Als het project of de andere handeling niet binnen die termijn (volledig) is gerealiseerd of verricht kunnen Gedeputeerde Staten de vergunning intrekken of wijzigen. De bevoegdheid hiertoe is vastgelegd in het Besluit natuurbescherming, in combinatie met onze beleidsregel⁵.

Leges

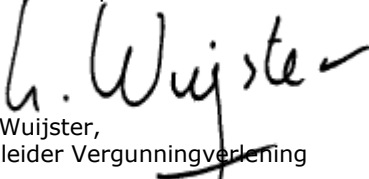
U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁶. De verschuldigde leges voor dit besluit bedragen € 363,00.

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met Kimberly van Leeuwen, te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 95 38. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2018-002919 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Bijlage bij het besluit, AERIUS Register, kenmerk RRKU_rTRMahk8
Bijlage 4	AERIUS-berekening projecteffect, AERIUS kenmerk S2f6e2ZozQdF

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van Hardenberg;
- VanWestreenen Adviseurs bv, t.a.v. de heer B.H. Wopereis;
- Gedeputeerde Staten van provincie Drenthe;
- Gedeputeerde Staten van provincie Fryslân;
- Gedeputeerde Staten van provincie Groningen.

---

⁵ Art. 2.7, vierde lid, Besluit natuurbescherming i.c.m. art. 2.2.2, tweede lid van de Beleidsregel Natuur.

⁶ Belastingverordening Overijssel

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u naar de rechter, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een beroepschrift naar de Rechtbank Overijssel. Deze rechter kijkt dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw beroepschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw beroepschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. U doet een kopie van ons besluit bij uw beroepschrift zodat de rechtbank weet om welk besluit het gaat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met ons besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw beroepschrift.
4. U verstuurt het beroepschrift op tijd. U moet het beroepschrift versturen binnen zes weken na de datum waarop wij het besluit hebben bekendgemaakt.

Uw beroepschrift kunt u op 3 manieren versturen.

1. Met de post naar: Rechtbank Overijssel, Afdeling bestuursrecht, postbus 10067, 8000 GB Zwolle.
2. Met een faxbericht. Het faxnummer van Rechtbank Overijssel is: 088 - 361 0061
3. Via internet. U gebruikt daarvoor het digitaal beroepschriftformulier van de rechtbank. Het formulier vind u op www.rechtspraak.nl.

Voor de behandeling van uw beroep betaalt u een bedrag. De hoogte van dit bedrag kunt u vinden op de hiervoor genoemde website. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor vragen belt u met de Informatiebalie Rechtbank Overijssel: 088 - 361 5555.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u beroep instelt bij de rechtbank treedt ons besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte beroepsprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor vragen belt u het hierboven genoemde telefoonnummer.

BIJLAGE 1 - VOORSCHRIFTEN

Moet u volgens voorschriften iets melden of contact opnemen met het bevoegd gezag? Geeft u dan altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – Natura 2000-gebieden, de naam van de locatie van het bedrijf en ons kenmerk van dit besluit. Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek bestemd is. Het meldpunt is bereikbaar via de telefoon onder nummer 038 425 24 23 of via het e-mailadres meldpunt@overijssel.nl.

Aan deze vergunning zijn de volgende voorschriften verbonden:

1. Na wijziging mogen op het bedrijf maximaal de volgende diercategorieën en aantallen aanwezig zijn binnen de daarvoor aangegeven stallen en stalsystemen:

Aangevraagde diercategorieën en stalsystemen:

Stalnr	Diercategorie	Aantal dieren	Rav-code
Stal G	Vleeskalveren tot circa 8 maanden	1.058	A4.100
Stal C	Schape(n) ouder dan 1 jaar	20	B1.100
Stal E	Legkippen en (groot-)ouderdieren van legrassen	15	E2.100

Bijlage 2 - Overwegingen bij het besluit

Het besluit bestaat uit de vergunning en voorschriften. In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A1 Vergunningaanvraag	6
A1.1 Projectomschrijving	6
A1.2 Periode	6
A1.3 Onderliggende documenten	6
A1.4 Aanvullende gegevens	6
A2 Bevoegdheid	7
A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	7
A3 Procedure	7
A3.1 Overeenstemming andere provincie	7
A3.2 Adviesverzoek aan gemeente	7
A3.3 Relevante overige besluiten	7
A4 Toetsingskader Natura 2000-gebieden	8
A4.1 Wettelijke regels	8
A4.1.1 Programma Aanpak Stikstof 2015-2021 (PAS)	8
A4.2 Provinciaal beleid	9
A4.2.1 Omgevingsverordening Overijssel 2017	9
A4.2.2 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017	9
Toedeling ontwikkelingsruimte PAS voor segment 2	9
Extra regels bij agrarische activiteiten	10
A5 Vergunningplicht	10
B TOETSING NATURA 2000-GEBIEDEN	11
B1 Inhoudelijke beoordeling Natura 2000-gebieden	11
B1.1 Uitgangspunten aanvraag	11
B1.2 Effecten stikstofdepositie op gebieden opgenomen in het PAS	11
B1.3 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017 – agrarische activiteiten	12
B1.4 Effect op gebieden die niet zijn opgenomen in het PAS	12
B1.5 Toetsing aan overige vereisten	13
B1.6 Eindconclusie toetsing	13
B2 Zienswijzen	13
B2.1 Bespreking van ingediende zienswijze	13
B3 Adviezen	13
B3.1 Bespreking van adviezen	13
C SLOTCONCLUSIE	13
BIJLAGE 3 - Bijlage bij besluit – AERIUS Register (kenmerk RRRUrTRMahk8)	14
BIJLAGE 4 - AERIUS-berekening projecteffect (kenmerk S2f6e2ZozQdF)	15

A WEERGAVE VAN DE FEITEN

A1 Vergunningaanvraag

A1.1 Projectomschrijving

U vraagt een wijzigingsvergunning aan in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) voor het onderdeel Natura 2000-gebieden. Voor uw bedrijf is op 24 mei 2012 een omgevingsvergunning verleend waarvoor wij een verklaring van geen bedenkingen op grond van de Wnb hebben afgegeven (d.d. 10 mei 2012, kenmerk 2012/0136171). In onderstaande tabel is de Wnb-vergunde situatie weergegeven:

Vergunde diercategorieën en stalsystemen:

Stalnr	Diercategorie	Aantal dieren	Rav-code
1	Vleesvarkens	1.200	D3.2.8
2	Vleesvarkens	240	D3.100
3	Vleesvarkens	300	D3.100
4	Schapen	60	B1.100
5	Schapen	100	B1.100
5a	Schapen	50	B1.100
6	Schapen	110	B1.100
Kippenhok	Legkippen	15	E2.100

In de gewenste bedrijfsopzet wordt het houden van vleesvarkens beëindigd en wordt een nieuwe stal voor vleeskalveren gerealiseerd. Een overzicht van de aangevraagde situatie is in bijlage 3⁷ als situatie 2 weergegeven.

A1.2 Periode

De vergunning wordt aangevraagd voor onbepaalde tijd.

A1.3 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- aanvraagformulier;
- gedateerde en ondertekende machtiging;
- toelichting aanvraag;
- vigerende omgevingsvergunning met vvgb Wnb;
- milieutekening beoogde situatie;
- AERIUS berekening projecteffect, kenmerk S2f6e2ZozQdF;
- AERIUS verschilberekening, kenmerk RRKuTRMhK8;
- AERIUS berekening vergunde situatie, kenmerk RRL1dBbPnCSq;
- AERIUS berekening beoogde situatie, kenmerk RyVzC9AEtxTS.

A1.4 Aanvullende gegevens

Op 23 augustus 2018 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 10 oktober 2018 om 12.59 uur ontvangen en ingeboekt onder nummer 2018/0473845.

⁷ Document AERIUS Register, bijlage bij besluit, AERIUS kenmerk RRKuTRMhK8

A2 Bevoegdheid

A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden (hoofdzakelijk) plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁸. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Bij ons besluit nemen we tevens de gevolgen voor Natura 2000-gebieden mee die buiten onze provinciegrens liggen. Het gaat daarbij om gebieden in andere provincies (Wnb, art. 1.3, derde lid) en/of buiten Nederland.

A3 Procedure

De vergunningprocedure is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Gedeputeerde Staten van onze provincie hebben de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (UOV) van toepassing verklaard⁹ voor besluiten op basis van de Wnb (art. 2.7, tweede lid).

A3.1 Overeenstemming andere provincie

De effecten van stikstofdepositie vanuit uw bedrijf hebben ook invloed op Natura 2000-gebieden die op het grondgebied van provincies Drenthe, Fryslân en Groningen liggen. Om vergunning te verlenen is overeenstemming met Gedeputeerde Staten van deze provincies noodzakelijk.

Gedeputeerde Staten van provincie Drenthe¹⁰, Fryslân¹¹ en Groningen¹² hebben ingestemd met ons voornemen om voorliggende vergunning te verlenen.

A3.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van Hardenberg gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren. Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A3.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn, voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover wij weten gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, artikel 2.1	Gemeente Hardenberg, Postbus 500, 7770 BA Hardenberg
Wet natuurbescherming, onderdeel soorten	Provincie Overijssel contactadres: Postbus 10078, 8000 GB Zwolle e-mail: postbus@overijssel.nl

Uw aanvraag omvat fysieke ingrepen op uw bedrijf, zoals verbouw of bouwactiviteiten. Het is niet uit te sluiten dat u tijdens de uitvoering te maken krijgt met beschermde soorten. In uw aanvraag geeft u hierover geen informatie. Wij wijzen u erop dat u mogelijk ook een ontheffing nodig heeft van de verbodsbepalingen voor soorten uit de Wnb (art. 3.1 tot en met 3.10). Wij zijn vanaf 1 januari 2017 ook voor dat onderdeel bevoegd. Als u denkt dat u ook een ontheffing moet hebben kunt u contact met ons opnemen (natuurtelefoon 038 499 76 20).

⁸ Besluit natuurbescherming, art. 1.3, eerste lid

⁹ GS-besluit van 13 december 2016, ons kenmerk 2016/0490877

¹⁰ Brief van 26 januari 2017 met kenmerk 4/VTH/2017000211 (ons kenmerk 2017/0027314)

¹¹ Brief van 24 juli 2018 met kenmerk 01554263 (ons kenmerk 2018/0410116)

¹² Brief van 25 oktober 2017, kenmerk 2017-05375 (ons kenmerk 2017/0385369)

A4 Toetsingskader Natura 2000-gebieden

Een vergunning kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A4.1 Wettelijke regels

Een verzoek om een vergunning beoordelen wij op basis van de regels uit hoofdstuk 2, paragraaf 2.3 van de Wnb. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Naast de Wnb zijn tevens het Besluit natuurbescherming (titel 2.2) en de Regeling natuurbescherming (hoofdstuk 2) van belang. Daarin zijn de regels voor de uitvoering van het Programma Aanpak Stikstof opgenomen.

A4.1.1 Programma Aanpak Stikstof 2015-2021 (PAS)

In de Wnb ligt de wettelijke grondslag voor een programmatische aanpak verankerd. Het landelijke Programma Aanpak Stikstof (verder het PAS) is daar een voorbeeld van.

Dit programma is een instrument om Natura 2000-doelstellingen te realiseren en tegelijk ruimte te scheppen voor bestaande en nieuwe economische ontwikkelingen. De aanpak voorziet er in dat telkens voor een periode van zes jaar een programma wordt vastgesteld dat concrete maatregelen bevat om de stikstofdepositie terug te dringen, negatieve effecten van stikstof te voorkomen en waar nodig natuurherstel te realiseren. Het vastgestelde PAS bevat twee sporen. Het ene spoor voorziet in landelijke brongerichte maatregelen die de emissie van stikstof reduceert. Het tweede spoor bestaat uit de gebiedspecifieke natuurherstelmaatregelen die leiden tot een verbetering van de veerkracht van de Natura 2000-gebieden.

Door (eerder) vastgesteld beleid is er sprake van een trendmatige daling van stikstofdepositie. Hierdoor biedt het PAS ruimte voor economische ontwikkelingen die stikstofdepositie veroorzaken op Natura 2000-gebieden. Deze zogenaamde depositieruimte is allereerst beschikbaar voor autonome ontwikkelingen. Daarnaast is er ruimte beschikbaar voor projecten en andere handelingen waarvan de veroorzaakte stikstofdepositie onder de grenswaarde blijft (Besluit natuurbescherming, titel 2.2). Het overige gedeelte van de depositieruimte is beschikbaar als 'ontwikkelingsruimte' voor (deels prioritaire) projecten en andere handelingen. Ontwikkelingsruimte wordt in toedelingsbesluiten toegekend. Dat kan onder andere in een vergunning op grond van de Wnb (art. 2.7, tweede lid) of een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Ontwikkelingsruimte en feitelijk gebruik

Voor bestaande projecten en andere handelingen kan alsnog vergunning worden verleend als deze aan enkele voorwaarden voldoen¹³. Er kan toestemming worden verleend voor stikstofdepositie boven de grenswaarde die ten hoogste feitelijk werd veroorzaakt vóór 1 januari 2015. Meer in het bijzonder gaat het om stikstofdepositie die in één kalenderjaar in de periode van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2014 ten hoogste werd veroorzaakt. Deze depositie moet wel passend zijn binnen de kaders van een milieuvergunning¹⁴ die geldend was op 1 januari 2015. Met deze feitelijke stikstofdepositie is rekening gehouden in het PAS. Deze gegevens hebben mede als uitgangspunt gediend voor de passende beoordeling, die voor het PAS is opgesteld. Hierdoor is voor deze activiteiten toedeling van ontwikkelingsruimte niet nodig.

Projecten en andere handelingen, die leiden tot een toename van stikstofdepositie boven de grenswaarde, hebben voor de uitvoering een vergunning nodig. In de vergunning kan het bevoegd gezag ontwikkelingsruimte toedelen. Voor de bepaling van de benodigde ontwikkelingsruimte zijn in de 'Regeling

¹³ Art. 2.4, vijfde lid, Regeling natuurbescherming

¹⁴ Wij bedoelen hiermee zowel een omgevingsvergunning op basis van artikel 2.1, eerste lid, onderdeel e of i, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, dan wel een op 1 januari 2015 geldende melding Activiteitenbesluit, vergunning of melding krachtens de Wet milieubeheer of de Hinderwet.

natuurbescherming' de uitgangspunten weergegeven. Aanvullend aan deze uitgangspunten hebben provincies regels opgesteld voor de toedeling van vrije ontwikkelingsruimte, het zogenoemde segment 2.

Programma aanpak stikstof is passend beoordeeld

Het PAS is passend beoordeeld. De passende beoordeling bestaat uit een generiek deel (bronmaatregelen, monitoring, etc.) en uit gebiedsanalyses. Voor elk Natura 2000-gebied, dat in het programma is opgenomen, is zo'n gebiedsanalyse opgesteld. De gebiedsanalyses vormen de ecologische onderbouwing dat met het programma de stikstofgevoelige Natura 2000-doelstellingen (op termijn) gerealiseerd worden. Bovendien blijkt hieruit dat dit samen kan gaan met ontwikkelingsruimte voor economische ontwikkelingen. In de gebiedsanalyses is verzekerd dat door de uitvoering van een gebalanceerd en robuust pakket aan herstelmaatregelen, er in de eerste programmaperiode geen verslechtering optreedt van alle stikstofgevoelige habitattypen en habitats van soorten. Bij deze beoordeling is uitgegaan van de achtergrondwaarden van 2014. In deze achtergrondwaarden zijn alle voor de aanvang van het programma feitelijke emissies verdisconteerd, zoals blijkt uit de grootschalige concentratie en depositiekaarten Nederland (GCN en GDN).

In deze passende beoordeling is vastgesteld dat uitvoering van het programma geen risico vormt voor de instandhoudingsdoelstellingen van individuele Natura 2000-gebieden, opgenomen binnen het PAS¹⁵.

A4.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening (hoofdstuk 7). Daarnaast maken de voorwaarden in de Beleidsregel Natuur Overijssel 2017 onderdeel uit van ons toetsingskader. In onderstaande paragrafen zijn alleen de relevante onderdelen uit het provinciale beleid opgenomen.

A4.2.1 Omgevingsverordening Overijssel 2017

In onze omgevingsverordening¹⁶ hebben wij het weiden van vee vrijgesteld van vergunningplicht. Dit geldt ook voor het op of in de bodem brengen van meststoffen.

De vrijstelling van de vergunningplicht voor beweiden en bemesten is een voortzetting van de bestaande landelijke vrijstelling, zoals die was neergelegd in artikel 3a van het Besluit Vergunningen Natuurbeschermingswet 1998. De vrijstelling ziet op het weiden van alle soorten vee en het op of in de bodem brengen van meststoffen: dierlijke meststoffen, overige organische meststoffen en kunstmest.

In het programma aanpak stikstof 2015-2021 is rekening gehouden met de stikstofdepositie als gevolg van bestaande beweiding en bemesting. Rekening houdend met de uit te voeren maatregelen stellen we vast dat deze depositie niet leidt tot verslechtering van de kwaliteit van de stikstofgevoelige habitats en leefgebieden van soorten in de Natura 2000-gebieden die in het programma zijn opgenomen. Een verslechtering van de kwaliteit van habitats door beweiding of bemesting treedt niet op.

A4.2.2 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

Toedeling ontwikkelingsruimte PAS voor segment 2

In onze beleidsregel¹⁷ hebben wij voor het toedelen van de vrij beschikbare ontwikkelingsruimte (segment 2) aan projecten en andere handelingen regels vastgesteld. Het betreft een set van gezamenlijke provinciale beleidsregels voor de verdeling van deze ontwikkelingsruimte. De regels hebben tot doel om de toedeling ontwikkelingsruimte eenvoudig en eerlijk uit te voeren. Verder voorkomen ze dat enkele aanvragers in één keer de beschikbare ontwikkelingsruimte verbruiken. Bovendien moeten de regels voorkomen dat er ongelijkheid ontstaat tussen provincies.

¹⁵ Programma aanpak stikstof 2015 – 2021, gewijzigd na partiële herziening op 18 december 2017, bijlage 2

¹⁶ Provinciaal blad, nummer 1927, gepubliceerd op 28 april 2017

¹⁷ Besluit van 25 oktober 2016 met kenmerk 2016/0298482, inwerkingtreding op 1 januari 2017. Titel 2.2 en 2.3

Aanvragen voor ontwikkelingsruimte toetsen we aan de volgende beleidsregels (art. 2.2.2):

1. Per PAS-programmaperiode wordt bij een toestemmingsbesluit aan een activiteit niet meer dan 3 mol stikstof per hectare per jaar aan ontwikkelingsruimte toegedeeld. De uitgifte van maximaal 3 mol N/ha/jr geldt alleen voor hexagonen waar sprake is van een overbelasting aan stikstof of een dreigende overbelasting¹⁸. Er is sprake van een dreigende overbelasting als de achtergronddepositie nog slechts 70 mol N/ha/jr of lager is onder de kritische depositiewaarde van het betreffende habitat of leefgebied. Voor landbouw, industrie, infrastructuur of voor het gebruik van gemotoriseerd voertuigen voor wedstrijden geldt deze waarde in cumulatie met eerdere gemelde of vergunde activiteiten voor hetzelfde bedrijf binnen één PAS-programmaperiode.
2. De activiteit, waarvoor ontwikkelingsruimte is toegedeeld, moet binnen twee jaar zijn gerealiseerd. Daarbij geldt als starttijdstip de datum waarop het besluit onherroepelijk is geworden. Na twee jaar kunnen wij het vastgestelde toestemmingsbesluit (gedeeltelijk) intrekken of wijzigen. Als het om een omgevingsvergunning gaat kunnen wij het college van burgemeester en wethouders verzoeken het toestemmingsbesluit (gedeeltelijk) in te trekken of wijzigen.
3. Voor de toedeling van ontwikkelingsruimte geldt een landelijke volgorde van ontvangst van een volledige en ontvankelijke aanvraag. Bij binnenkomst via de post geldt het tijdstip van 12.00 uur.

Extra regels bij agrarische activiteiten

Aanvullend aan deze landelijke regels hebben we in de beleidsregel twee extra regels¹⁹ opgenomen. Deze regels zijn opgenomen om te voorkomen dat ontwikkelruimte oneigenlijk wordt gebruikt en niet beschikbaar is voor andere ondernemers. De aanvullende regels zijn:

1. er wordt geen toestemming verleend voor de oprichting, vervanging of uitbreiding van dierenverblijven van landbouwhuisdieren als de emissiewaarde per dierplaats van dat huisvestingsstelsel hoger is dan vermeld in het Besluit emissiearme huisvesting²⁰.
2. Wij delen alleen ontwikkelruimte toe als de emissiewaarde per dierplaats van de aangevraagde huisvestingsstelsels van landbouwhuisdieren lager of gelijk is aan de waarde in het Besluit emissiearme huisvesting²¹.

Deze aanvullende regels passen we toe op aanvragen die vanaf 1 januari 2017 worden ingediend²². Ze zijn alleen van toepassing als er sprake is van bouw of verbouw van diervverblijven, waar het Besluit emissiearme huisvesting op van toepassing is.

A5 Vergunningplicht

De aangevraagde activiteit heeft mogelijk negatieve effecten op Natura 2000-gebieden. Het gaat daarbij uitsluitend om effecten door de uitstoot van stikstofhoudende gassen (ammoniak, verbrandingsgassen).

Bij effecten door stikstofhoudende gassen is het artikel over de vrijstelling van de vergunningplicht (Wnb, art. 2.9, vijfde lid) belangrijk. De uitwerking van dat artikel is opgenomen in het Besluit natuurbescherming en de Regeling natuurbescherming.

In hoofdstuk 2 van het Besluit natuurbescherming is aangegeven dat het verbod, bedoeld in art. 2.7, tweede lid, niet van toepassing is als een project of andere handeling de grenswaarde van 1 mol stikstof per hectare per jaar niet overschrijdt²³. Deze algemene grenswaarde wordt verlaagd naar 0,05 mol stikstof per hectare per jaar als blijkt dat voor een hectare van een stikstofgevoelig habitat nog 5% of minder van de depositieruimte voor grenswaarden beschikbaar is²⁴. Voor prioritaire projecten en projecten die alleen invloed hebben op gebieden die geen onderdeel zijn van het PAS blijft de grenswaarde van 1 mol stikstof per hectare per jaar gelden²⁵.

¹⁸ Besluit van 18 juli 2017 met kenmerk 2017/0270317, inwerkingtreding op 1 september 2017

¹⁹ Beleidsregel Natuur Overijssel 2017, artikel 2.3.1 en artikel 2.3.2

²⁰ Besluit houdende regels ter beperking van de emissie uit huisvestingsstelsels voor landbouwhuisdieren, inclusief Bijlage 1

²¹ Besluit houdende regels ter beperking van de emissie uit huisvestingsstelsels voor landbouwhuisdieren, inclusief Bijlage 1

²² Besluit van 18 april 2017 met kenmerk 2017/0117725

²³ Besluit natuurbescherming, artikel 2.12, eerste lid.

²⁴ Besluit natuurbescherming, artikel 2.12, tweede lid.

²⁵ Besluit natuurbescherming, artikel 2.12, zevende lid.

Van de Natura 2000-gebieden waarop uw bedrijf invloed heeft is voor meerdere gebieden de grenswaarde aangepast naar 0,05 mol stikstof per hectare per jaar. Deze aanpassing per gebied is in de Staatscourant gepubliceerd. Voor de datum van deze aanpassing verwijzen wij naar de website van BIJ12²⁶. De berekening in AERIUS van het projecteffect toont aan dat de depositie die uw activiteit veroorzaakt boven de grenswaarde ligt. Hierdoor is voor die activiteit een vergunning nodig.

Voor de activiteit geldt de vergunningplicht in het kader van art. 2.7, tweede lid Wnb. Uit de toetsing moet blijken of een vergunning voor de aangevraagde activiteiten mogelijk is.

B TOETSING NATURA 2000-GBIEDEN

B1 Inhoudelijke beoordeling Natura 2000-gebieden

B1.1 Uitgangspunten aanvraag

Uitbreiding ten opzichte van een omgevingsvergunning met een VVGB Natura 2000-gebieden (besluit genomen vóór 1 juli 2015)

U beschikt over een Omgevingsvergunning met een VVGB Natura 2000-gebieden (d.d. 24 mei 2010, kenmerk V2011-0984-01). U wilt een wijziging van uw activiteiten ten opzichte van deze vergunde situatie. U heeft berekeningen in AERIUS Calculator (versie 2016L) gemaakt van het projecteffect. Om de benodigde ontwikkelingsruimte vast te stellen heeft u het verschil berekend tussen de vergunde situatie en de beoogde situatie.

Projecteffect toont depositie boven grenswaarde

Voor de bepaling van het projecteffect heeft u alle verschillen ten opzichte van het toestemmingsbesluit op grond van de Wnb, geldend op 1 juli 2015, en de beoogde situatie berekend. Uit deze berekening blijkt dat dit leidt tot een depositie boven de grenswaarde. Hieruit volgt dat u een wijziging van de vergunning nodig heeft.

B1.2 Effecten stikstofdepositie op gebieden opgenomen in het PAS

De aangevraagde activiteit veroorzaakt stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden met habitattypen en soorten die negatief worden beïnvloed door een overmaat aan stikstofdepositie. Door de maatregelen in het PAS is het mogelijk om voor deze activiteit een vergunning te verlenen. Bij het verlenen van deze toestemming baseren wij ons op de passende beoordeling die voor het PAS is opgesteld. De gebiedsanalyses zijn integraal onderdeel van deze beoordeling.

In de passende beoordeling van het PAS wordt geconcludeerd dat kan worden uitgesloten dat de natuurlijke kenmerken van de betreffende Natura 2000-gebieden worden aangetast. Deze conclusie is gebaseerd op:

- het oordeel van de gebiedsanalyse voor elk Natura 2000-gebied opgenomen binnen het PAS. Daarin is er wetenschappelijk gezien geen twijfel, dat, met het beschikbaar stellen van ontwikkelingsruimte en depositieruimte voor economische ontwikkelingen met het PAS, de instandhoudingsdoelstellingen voor de voor stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten op termijn worden gehaald en dat behoud is geborgd;
- een beoordeling van de ontwikkeling van de stikstofdepositie, waarbij sprake is van een vermindering van de depositie ten opzichte van de situatie zonder programma;
- de vaststelling dat het programma ook voldoet aan de voorwaarden die verzekeren dat de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden niet in gevaar komen;
- de vaststelling dat ingeval nieuwe inzichten of ontwikkelingen daartoe aanleiding geven op basis van adequate monitoring tijdig kan worden bijgesteld.

Met onze instemming met het PAS hebben wij ook ingestemd met bovenstaande conclusie van de passende beoordeling van dit programma.

---

²⁶ <http://pas.bij12.nl/content/mededeling-over-de-ruimte-voor-meldingen>

Binnen het PAS vormen, naast de bronmaatregelen, de herstelmaatregelen een belangrijke pijler. Om de uitvoering van de herstelmaatregelen in de eerste PAS-periode te verzekeren hebben wij een akkoord gesloten met de provinciale partners over de uitvoering van PAS-maatregelen. Op 23 april 2014 hebben Provinciale Staten van Overijssel een besluit genomen over de totale financiering van de Ontwikkelopgave Ecologische Hoofdstructuur met daarin alle Natura 2000/PAS-maatregelen. Daarbij is de conclusie getrokken dat de totale opgave haalbaar en betaalbaar is inclusief beheer.

Met het akkoord en het besluit van Provinciale Staten van Overijssel is de uitvoering van de maatregelen geborgd. Met de uitvoering van deze herstelmaatregelen voorkomen we dat de kwaliteit van de stikstofgevoelige habitattypen verslechtert.

Gelet hierop zijn wij van mening dat de gevraagde vergunning kan worden verleend voor de beoogde activiteit en de daarbij behorende stikstofdepositie. Voor deze ontwikkeling is ontwikkelingsruimte nodig. In de bijlage AERIUS Register (zie bijlage 3) is de benodigde ontwikkelingsruimte weergegeven. De claim op ontwikkelingsruimte hebben we getoetst aan onze 'Beleidsregel Natuur Overijssel 2017, toedeling ontwikkelingsruimte PAS Overijssel 2015, segment 2'. We hebben vastgesteld dat de gevraagde ontwikkelingsruimte de maximum hoeveelheid binnen één PAS-periode niet overschrijdt. De gevraagde ontwikkelingsruimte is beschikbaar en kunnen we toedelen.

De beoogde ontwikkeling moet, in overeenstemming met onze beleidsregel, binnen twee jaar nadat dit besluit onherroepelijk is geworden, zijn gerealiseerd. Als de toegekende ontwikkelruimte niet of slechts gedeeltelijk is gebruikt kunnen wij de natuurvergunning wijzigingen of intrekken²⁷.

B1.3 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017 – agrarische activiteiten

In onze beleidsregel is opgenomen dat vergunningaanvragen voor agrarische bedrijven, met een claim op ontwikkelingsruimte, moeten voldoen aan de emissiewaarden, zoals weergegeven in het Besluit emissiearme huisvesting. Dit geldt voor projecten, waarbij sprake is van oprichting, vervanging of uitbreiding van een dierenverblijf.

De aanvraag betreft onder andere de bouw van een nieuwe stal voor mestkalveren. Het stalsysteem dat is aangevraagd voldoet aan emissiewaarden van het Besluit.

B1.4 Effect op gebieden die niet zijn opgenomen in het PAS

De passende beoordeling van het PAS-programma geldt alleen voor gebieden die zijn opgenomen in het programma. Niet alle Natura 2000-gebieden zijn opgenomen in het PAS. Gebieden, waar geen stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van soorten aanwezig zijn, zijn buiten het PAS gelaten. Hetzelfde geldt voor gebieden waar de achtergrondwaarde voor stikstofdepositie meer dan 70 mol N/ha/jr lager is dan de kritische depositiewaarde (verder KDW) van de aanwezige habitats of leefgebieden van soorten. Stikstofdepositie leidt in deze gebieden niet tot beperkingen voor het behoud of de ontwikkeling van één of meerdere doelstellingen. Er zijn geen herstelmaatregelen noodzakelijk in verband met stikstofbelasting.

De grenswaarde en het Besluit natuurbescherming gelden wel voor deze gebieden. Doordat deze gebieden echter geen ontwikkelingsruimte kennen, wordt de grenswaarde hiervoor nooit verlaagd. Als een activiteit een effect boven de grenswaarde heeft op één van deze gebieden geldt voor die activiteit wel de vergunningplicht.

Uit de AERIUS-berekening bij de aanvraag blijkt dat de stikstofdepositie door de activiteiten geen Natura 2000-gebied beïnvloedt die buiten het PAS is gelaten.

---

²⁷ De grondslag hiervoor is het Besluit natuurbescherming, art. 2.7, vierde lid in samenhang met onze Beleidsregel Natuur, art. 2.2.2, tweede lid

B1.5 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²⁸ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging.

Wij zien geen aanleiding om de gevraagde toestemming te weigeren op basis van art. 1.10, derde lid Wnb.

B1.6 Eindconclusie toetsing

De aangevraagde situatie past binnen de wettelijke en beleidsmatige regels. Er is ontwikkelingsruimte nodig. Daarbij is er geen sprake van een overschrijding van het beleidsmatige maximum voor het toekennen van ontwikkelingsruimte. Uit de berekening in AERIUS Register blijkt dat deze ook beschikbaar is.

Op basis van deze overwegingen zijn wij van mening dat de gevraagde vergunning voor de beoogde situatie met bijbehorende stikstofdepositie kan worden verleend.

B2 Zienswijzen

B2.1 Bespreking van ingediende zienswijze

Het ontwerpbesluit heeft van 7 januari 2019 tot en met 18 februari 2019 ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen binnengekomen.

B3 Adviezen

B3.1 Bespreking van adviezen

Burgemeester en Wethouders van Hardenberg zijn in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen. Zij hebben hiervan geen gebruik gemaakt.

C SLOTCONCLUSIE

Er zijn geen belemmeringen om de aangevraagde vergunning voor uw bedrijf op de locatie De Haandrik 4/4a in Holthema te verlenen. De claim op ontwikkelingsruimte past binnen de kaders van onze beleidsregel. De ontwikkelingsruimte is beschikbaar en kan worden toegekend.

Vergunning in het kader van de Wnb kan worden verleend. Om de kwaliteit van habitats te borgen worden aan de vergunning voorschriften verbonden.

---

²⁸ Wnb, artikel 1.10, derde lid.

BIJLAGE 3 - Bijlage bij besluit – AERIUS Register (kenmerk RRKUrTRMahk8)

BIJLAGE 4 - AERIUS-berekening projecteffect (kenmerk S2f6e2ZozQdF)